Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciurĭ:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 136. Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 21 Iunie (3 Iulie) 1888.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Iulie 1888 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care învitămŭ pe toțĭ amiciĭ și sprijinitoriĭ fóieĭ nóstre.

Prețulŭ abonamentuluĭ:

Pentru Austro-Ungaria:
pe treĭ lunĭ 3 fl.
pe șése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate:
pe treĭ lunĭ 10 francĭ,
pe șése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Domniĭ, carĭ se vorŭ abona din nou, să binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazeteĭ Transilvaniei".

Brașovŭ, 20 Iunie st. v. 1888.

Într'unŭ raportŭ celŭ publică fóia guvernamentală „Kolozsvar" despre resultatulŭ esamenelorŭ dela școla de statŭ poporală din Rodna-vechiă, se dau pe față din nou tendințele ce le urmăresce d-lŭ Trefort cu ai sĕi pe terĕmulŭ învĕțămêntuluĭ publicŭ.

Nu este vreo noutate pentru noi, dér e bine sĕ luămŭ notiță câtŭ mai desŭ despre aceste tendințe periculóse.

Rodna-vechiă este o comună românéscă, situată într'unŭ ținutŭ curatŭ românescŭ. Dér se află în acésta localitate și câteva familii de băieșĭ de altă naționalitate. Pentru puținele familii neromâne din Rodna d-lŭ Trefort a găsitŭ de cuviință de-a înființa o scólă de statŭ cu limba de propunere unguréscă. S'au cheltuitŭ mulțĭ banĭ pentru scopulŭ acesta cu tóte că se află în Rodna vechiă o scólă bună și corespundĕtóre confesionalŭ română.

La scóla română după legea dela 1879 trebue sĕ se învețe și limba maghiară, astfelŭ că familiele neromâne de băieșĭ puteau fórte bine sĕ-șĭ trimetă copii la acéstă scólă fără ca sĕ sufere scăderea instrucțiunea acestora din limba maghiară.

Sistemulŭ d-luĭ Trefort însĕmnu se mulțumesce cu atâta. Și ca viua dovadă pentru acésta ne servesce raportulŭ amintitŭ.

Cu órecare părere de rĕu constată raportulŭ fóiei clușiene că maioritatea elevilorŭ în scóla de statŭ din Rodna-vechiă o formézĕ încă totŭ numai copii băieșilorŭ neromânĭ, dér adauge cu mare mulțumire că în timpulŭ din urmă sătenii „valachĭ" au începutŭ sĕ cunóscă „salutarulŭ efectŭ" alŭ scólei de statŭ și că în mânia protestării conducătorilorŭ lorŭ își trimitŭ din ce în ce mai mulțĭ copii lorŭ la scóla ungurécă.

Noi credemŭ că fóia șovinistă face fórte bine, că în casulŭ de față evită a aduce date statistice pentru întărirea afirmării sale, căcĭ aducêndu-le ar bate prea tare la ochĭ deosebirea între realitate și între ilusiunile ce și le face.

Destulŭ că șoviniștii întemeiéză marĭ speranțe pe faptulŭ că, nu scimŭ în urma cărorŭ presiunĭ, se află și câțiva copii de sătenĭ „valahĭ" între elevii școlei ungurescĭ înființată de d-lŭ Trefort cu banĭ din visteria statuluĭ. Și ne mai interesându-se de progresulŭ ce l'au făcutŭ séu nu elevii în învĕțămêntŭ, ei se gândescŭ numai la ținta ce o are acea scólă, de a maghiarisa.

„Sĕmênța aruncată își aduce ródele ei" esclamă raportulŭ. „Acelŭ copilŭ, care înainte cu 10 lunĭ nicĭ n'a sciutŭ sĕ ḑică ungiuresce „tată" orĭ „mamă": astăḑĭ face sĕ fiă înțelesŭ și-șĭ esprimă cerințele și dorințele sale ungurresce... După-ce a ajunsŭ în clasa a 6-a copilulŭ nu numai că vorbesce ungurescе — dér sĕ și gândesce în acéstă limbă".

Póte sĕ-șĭ închipuiască omulŭ câtŭ a trebuitŭ sĕ muncéscă corpulŭ profesoralŭ în asemenĭ împrejurărĭ — continuă raportulŭ. De altă muncă nicĭ că face amintire, ci vorbesce numai și numai de „*munca pentru promovarea sântei cause naționale maghiare.*"

Cu părere de rĕu mărturisesce însĕ raportulŭ, că în cele din urmă tótă ostenéla pionerilorŭ maghiarisării este și rĕmâne zadarnică, pentru că băieții și fetele părăsindŭ școla nu mai au ocasiune de a vorbi ungurescе în satele lorŭ și așa uită érășĭ totŭ.

De aceea propune raportorulŭ ca remediu „*sĕ se facă unŭ pas mai departe pentru realisarea nisuințelorŭ maghiare*" înființându-se asilurĭ de copii.

„Décă copilulŭ va învĕța a se juca ungurescе, va învĕța și limba jucându-se, ér nu prin silă scolară".

Aceste constatărĭ, afirmărĭ și dorințe se finescŭ printr'unŭ apelŭ la EMKE (Kulturegylet). Elŭ sĕ le ajute de a face Ungurĭ din grănițerii Rodnenĭ.

Așa scriu, nisuiescŭ și stăruescŭ șoviniștii *coram publico* în foile lorŭ. Și totușĭ décă susținemŭ, că scólele de statŭ ale d-luĭ Trefort n'au altŭ scopŭ decâtŭ a desnaționalisa și că „Kulturegylet"-ulŭ n'are altă tendință decâtŭ a maghiarisa, foile ungurescĭ ne acusă că sădimŭ ură și dușmăniă în contra națiunei maghiare!

Apropiarea între Germania și Rusia.

Din tóte părțile se confirmă ca unŭ faptŭ îndeplinit apropiarea între Germania și Rusia.

Gazeta „Crucii" primesce din Petersburgŭ următórele informațiunĭ: Persóne dela curtea țarului împărtășescŭ, că prințului Bismark i-a succesŭ de a îndemna pe Rusia ca sĕ se lapede cu totulŭ de idea unei alianțe cu Francia. Se așteptă în curêndŭ nouĕ dovedĭ pentru raporturile ambelorŭ puterĭ, carĭ acum suntŭ cu deosebire bune. Acésta primesce o nouĕ confirmare prin împrejurarea, că acum și în sferele oficióse se vorbesce ca sigurŭ de viitórea întâlnire a împĕratului Wilhelm cu țarulŭ, deși încă se observă óre-care reservă cu privire la timpulŭ și loculŭ întrevederei. Dér se crede că ea se va face la 14 Iulie, ér în ce privesce localitatea, se crede că se va alege unŭ portŭ germanŭ din marea ostică.

Din Kiel se telegrafiază, că împĕratulŭ germanŭ plécă la mijloculŭ lui Iulie pe yachtulŭ împĕrătescŭ „Hohenzollern" la Petersburgŭ, unde va petrece mai multe ḑile. Unele foi susținŭ, că cancelarulŭ Bismark nu va lua parte la întrevedere. Bismark se ḑice, a avutŭ mai alesŭ dela 29 Ianuarie a. c. încóce prea dureróse și emoționătóre evenimente de percursŭ și fiindŭ deja în etate de 74 anĭ simte trebuința de liniște și vrea sĕ se retragă la țéră. Din partea oficioșilorŭ însĕ nu se confirmă faima, că prințulŭ Bismarck nu va lua parte la întrevederea monarchilorŭ.

Austro-Ungaria și Rusia.

Pre când pressa rusĕscă de-o parte se esprimă cu mare mulțămire asupra mesagiuluĭ împĕratuluĭ Wilhelm II, manifestândŭ marĭ speranțe într'o apropiere russo-germană, ea continuă de altă parte cu mare vioiciune atacurile ei în contra politicei orientale a Austr-Ungariei.

„Novoie Vremia" declară, că împĕrăției habsburgice nu i se cuvine de a avé influință nicĭ în partea vestică a peninsulei balcanice, pentru că poporațiunea și în acésta parte se ține tótă de biserica greco-ortodoxă.

„Grajdanin" e de părere, că Rusia nu se va puté înțelege cu Austro-Ungaria, pe câtŭ timpŭ acésta nu-șĭ va schimba politica orientală.

„Wiedomosti" din Moscva ḑice, că după cuvintele lămurite ale împĕratuluĭ Wilhelm II asupra amiciției cu Rusia, trebue sĕ urmeze fapte lămurite, carĭ sĕ le confirme. Împĕratulŭ Wilhelm a indicatŭ în mesagiulŭ sĕu cum s'ar puté aduce în consonanță interesele Germaniei, Austriei și Rusiei. Rusia tocmai așa de puținŭ se gândesce a năvăli asupra Austriei, ca asupra Germaniei. Pentru ca sĕ dispară cu desĕvĕrșire posibilitatea unei ciocnirĭ între Austria și Rusia, trebue ca Austria sĕ se lapede de rolulŭ ce nu-i compete în peninsula balcanică și sĕ se supună tractatelorŭ internaționale. Germania ar puté sĕ îndemne pe aliatulŭ sĕu de a face acésta.

SCIRILE ḐILEI.

Comitetulŭ Societății pentru fondulŭ de teatru românŭ, alŭ căruĭ sediu e Budapesta, a ținutŭ în sĕptĕmâna trecută, Vinerĭ, ședință în care s'a ocupatŭ specialŭ cu raportulŭ cătră viitórea adunare generală, ce se va ține la Lugoșŭ, unde societatea a fostŭ învitată cu ocasiunea adunării generale din Oravița, în anulŭ trecutŭ. Acéstă adunare, — scrie „Familia," — în tóte privințele promite a fi interesantă și are sĕ formeze o epoca în istoria societății, căcĭ acolo societatea va face primulŭ pasŭ pentru realisarea ideii d'a înființa unŭ teatru naționalŭ românescŭ: anume va defige unŭ premiu de 300 fl. pentru cea mai bună piesă originală. Terminulŭ adunării se va ficsa în curêndŭ de cătră inteligința română din Lugoșŭ.

* * *

„*Luminătorulŭ,*" a căruia apărițiune fŭ provisoricŭ suspendată, a și reapărutŭ *deschiḑêndŭ nou abonamentŭ* pentru semestrulŭ II cu prețulŭ și în condițiunile de mai înainte. — Așaderă șoviniștii ungurĭ, carĭ se bucurau atâtŭ de multŭ, că „Luminătorulŭ" va apune, au rĕmasŭ de minciună, ceea ce ne bucură.

* * *

Împĕratulŭ Germaniei a conferitŭ ministrului de esterne alŭ Româniеi *Carpŭ* ordinulŭ Vulturulŭ roșu, classa I.

* * *

La 5 Iunie st. v. a încetatŭ din viĕță în comuna Ponorŭ, lângă Ofenbaia, preotésa *Netti Ciorbea* născută *Frâncu*, soția distinsului preotŭ Simionŭ Ciorbea și sora vechiului nostru colaboratorŭ și amicŭ Teofilŭ Frâncu. Imormêntarea s'a făcutŭ cu mare solemnitate. Au asistatŭ peste 500 sătenĭ muntenĭ din satele dinprejurŭ și serviciulŭ funebru a fostŭ oficiatŭ de cincĭ preoțĭ. S'au rostitŭ treĭ discursurĭ, accentuându-se frumósele și nobilele calități ale preotesei din Ponorŭ pe carĭ Muntenii le vorŭ păstra viu în memoria lorŭ. Ea a fostŭ o adevĕrată mamă română. Ponorenii multŭ timpŭ își vorŭ aduce aminte de mărețele ei virtuțĭ femeescĭ și de faptele ei bune, florile ce vorŭ rĕsări din țĕrîna mormêntului ei vorŭ fi udate cu lacrimile lorŭ. Rĕposata lăsă în urma sa doi fii minorĭ, Victorŭ și Laurențiu. O adevĕrată mamă, pierde într'însa și fratele ei mai micŭ d-lŭ Teofilŭ Frâncu, la a căruia crescere preotésa din Ponorŭ a contribuitŭ fórte multŭ și pe care ea l'a ajutatŭ de multeorĭ, mai vêrtosŭ pe timpulŭ când elŭ avea sĕ lupte cu marĭ greutățĭ pe cărarea spinósă de ḑiaristŭ. Astfelŭ confratele nostru a rĕmasŭ alăturea cu cei doi orfanĭ ai multŭ iubitei sale surorĭ. alŭ treilea orfanŭ cu inima plină de jale. Priméscă împreună cu toțĭ ai sĕ-i sincerile și adâncŭ sêmțitele nóstre condolențe!

* * *

Cu mulțumire și mândriă ca Iașenĭ, ḑice „Curierulŭ." aflămŭ că suma venitului *sĕrbărilorŭ Mironŭ Costină* s'a urcatŭ peste 13,000 lei. Se speră, că celŭ puținŭ vreo 8000 lei vorŭ rĕmâne pentru statuă.

* * *

„Posta" din Galați află, că d. generalŭ *E. Pencovicĭ*, comandantulŭ divisiei a V-a de Galați, este numitŭ ca delegatŭ din partea guvernuluĭ românŭ, pentru ca împreună cu d. conte Bethlen delegatulŭ Austro-Ungariei, sĕ formeze *comisia de arbitri* în aplicarea convențiunei încheiată anulŭ trecutŭ pentru ficsarea fruntarielorŭ dintre ambele state. D. generalŭ Pencovicĭ a și plecatŭ la noua sa însărcinare.

* * *

La 25 Augustŭ se va ține la ministerulŭ agriculturei din România concursŭ pentru primirea de elevĭ în *scólele de agricultură* din țéră precum și pentru scóla veterinară.

* * *

„*Fanfulla,*" ḑiarŭ italianŭ ce apare în Roma, scrie următórele: „Peste câteva ḑile Neapoli, Messina, Livorno, Spezia, Civita vechiă vorŭ fi visitate de *nava-scólă* românéscă *Mircea*. Pentru întâia óră primimŭ o asemenéa visită din partea verilorŭ noștri dunărenĭ. Patru dintr'înșii au trecutŭ acum fórte bine esamenele pe marină la academia navală din Livorno. Contra-amiralulŭ Labrano dândŭ certificatele acestorŭ Românĭ silitorĭ, a constatatŭ cu plăcere că

ei, în decursulŭ studielorŭ, s'au arătatŭ totdéuna stăruitorĭ și cu fórte bună purtare.

⁂

In Rusciuk — precum i se scrie „Epocei“ — poliția a descoperitŭ mai mulțĭ individĭ, carĭ întrețineau o corespondență asiduă cu *comitetulŭ panslavistŭ din Moscva.* S'au făcutŭ vr'o cincĭ arestărĭ.

⁂

Afacerea *biletelorŭ false dela Botoșanĭ* ia din fericire o întorsătură de natură a liniști creditulŭ publicŭ, ḑice „România liberă.“ Biletele dela Botoșanĭ, după arătările parchetului din Severinŭ, pare că suntŭ din cele falsificate în Mehedințĭ și în specialŭ din cele lucrate de unŭ óre-care Iohann Sadl, care reușise a fugi cu 400 de bucățĭ în Austria. Se scie, că Titus Robert, complicele lui Sadl, este în arestŭ la Severinŭ. Suntŭ decĭ probabilitățĭ, că Merdinger sĕ nu fiă decâtŭ agentulŭ lui Sadl, punctŭ pe care instrucțiunea ilŭ va stabili în curêndŭ. Afacerile de soiulŭ acesta intereséză așa de viu comerțulŭ internaționalŭ, că guvernatorulŭ Băncei naționale francese a și făcutŭ demersurĭ pe lângă Banca română pentru ca sĕ se constate décă nu există vreo conexiune orĭ câtŭ de depărtată între falsificarea biletelorŭ române și acea faimósă falsificare a biletelorŭ de 500 de francĭ care s'a descoperitŭ la Parisŭ.

Esamene la școla comercială română.

Sâmbătă în 18 (30) Iuniu s'a ținutŭ *esamenulŭ de maturitate* la școla comercială. Dintre 12 maturisanțĭ 6 au eșitŭ cu calculŭ *fórte bine*, 2 cu calculŭ *bine*, 1 cu suficientŭ, ér 3 s'au avisatŭ la repețirea esamenului din *Matematică* după două lunĭ. Comisarii guvernului, atâtŭ representantulŭ ministeriului de culte d-lŭ *Francisc de Koós* câtŭ și representantulŭ ministeriului de agricultură, industriă și comerciu d-l. *Samuil Borszéki*, precum și comisarulŭ consistorialŭ *I. Petricŭ* s'au declaratŭ pe deplinŭ mulțămițĭ cu resultatulŭ acestui esamenŭ. La încheiere d-lŭ comisarŭ Koós a ținutŭ elevilorŭ unŭ discursŭ ocasionalŭ recomandându-le activitate continuă și prudență în viața practică și felicitându-i totdeodată pentru succesulŭ esamenului. D-lŭ comisarŭ Borszéki șĭ-a arătatŭ mulțămirile sale față cu corpulŭ didacticŭ dela acestŭ institutŭ și, deplinŭ mulțumitŭ cu pregătirile elevilorŭ, șĭ-a espimatŭ bucuria sa, că institutulŭ a pregătitŭ nisce tinerĭ, carĭ de sigurŭ vorŭ face onóre patriei. Asemenea d-lŭ directorŭ St. Iosifŭ a ținutŭ o vorbire bine sêmțită pentru momentulŭ acesta solemnŭ, când maturisanții se depărtéză din sînulŭ institutului.

Adĭ și mâne se ține esamenulŭ oralŭ de maturitate la gimnasiulŭ superiorŭ, fiindŭ comisarŭ din partea consistoriului din Sibiiu Prea cuvioșia sa archimandritulŭ Dr. Ilarionŭ Pușcariu, ér din partea guvernului d-lŭ directorŭ Ignațiu Veress.

*

Esamenele publice orale *la școlele centrale gr. or. române din Brașovŭ* — afară de esamenele de maturitate, carĭ sĕ vorŭ termina cu ḑiua de mâne — se vorŭ ținé în ordinea următóre:

A) *La școlele medii.*

Duminecă în 26 Iuniu v. a. m., dela 10—11½ esamenulŭ clasa a V-a de fete, dela 11½—1 óră esamenulŭ din cântărĭ cu tóte clasele scólelorŭ medii.

Lunĭ 27 Iuniu v. a. m. dela 8—8½ Religiunea cu clasa VII gimnasială, dela 8½—9½ Latina cu clasa VII gim. 9½—10 Matematica cu clasa VI gimn., dela 10—11 Elina cu clasa a V gimn., dela 11—12 Istoria cu clasa IV gimn., dela 12—12¼ Declamațiune din Română, p. m. dela 3—4 Istoria—Maghiara cu clasa a III gimn., dela 4—5 Germâna cu clasa a II gimn., dela 5—6 Latina cu clasa I gimn.

Marțĭ, în 28 Iunie v. a. m. dela 8—8½ Religiunea cu clasa I comercială dela 8½—9¼ Geografia cu clasa I comercială, dela 9½—10¼ Comptabilitatea cu clasa II comercială, dela 10¼—11 Dreptulŭ cambialŭ cu cl. II comercială dela 11—11¾, Chemia cu clasa a IV reală, p. m. dela 3—4½ Fisica—Francesa cu clasa a III-a reală 4½—5 Maghiara cu glasa a II reală, 5—5½ Istoria naturală cu clasa I reală, dela 5½—7 Gimnastica.

B) *La școla elementară capitală.*

Mercurĭ, 22 Iuniu a. m. dela 8—9 clasa I de copile; dela 9—10½ clasa a II-a de copile; dela 10½—12 clasa a III-a de copile; p. m. dela 3—4¼ clasa a IV de copile.

Joi, în 23 Iuniu a. m. dela 8—9½ clasa IV de copii; dela 9½—11 clasa a III-a de copii; dela 11—12 clasa a II-a *b.* de copii; p. m. dela 3—4 clasa a II-a *a.* de copii; dela 4—5 clasa I-a de copii; la 5¼ esercițiĭ gimnastice.

Esamenele cu clasa III, IV de copii și IV de copile se încheie cu cântărĭ cărora vorŭ premerge rĕspunsurile din grădinăritŭ.

Mercurĭ, în 29 Iuniu v. după servițiulŭ divinŭ se va încheia anulŭ scolasticŭ 1887/88 cu cetirea clasificațiunilorŭ și distribuirea premiilorŭ în sala cea mare a institutului.

La esamenele acestea precum și la festivitatea de încheierea anului direcțiunea învită cu tótă onórea p. t. părinții școlarilorŭ, amicii și binevoitorii scólelorŭ.

Anulŭ viitorŭ scolasticŭ se începe la 1/13 Septemvre 1888.

INVITARE

la sfințirea monumentului rădicatŭ la mormêntulŭ lui ARONŬ PUMNULŬ.

Prima catedră de limba și literatura românéscă, ce s'a înființatŭ în imperiulŭ Austriei, a fostŭ cea dela institutulŭ filosoficŭ, mai pe urmă gimnasiulŭ superiorŭ séu plinariu din Cernăuțĭ, decretată în 20 Decemvre 1848 și activată în Februarie 1849.

Primulŭ profesorŭ alŭ acestei catedre a fostŭ *Aronŭ Pumnulŭ.* Elŭ a ilustrat'o ca nimenĭ altulŭ. Devotamentulŭ lui nemărginitŭ, activitatea lui esemplară prin aprópe 17 anĭ și succesele strălucite ce lĭ-a dobânditŭ, au justificatŭ pe deplinŭ înființarea acestei catedre și au umplutŭ de bucuriă și mândriă inima celorŭ ce au contribuitŭ la activarea ei. Ilustrulŭ sĕu amicŭ, neuitatulŭ Alecu Hurmuzachi, ḑice: „Astă catedră prin elŭ a devenitŭ pentru noi aicĭ paladiulŭ sciinței naționale, altariulŭ sêmțului și alŭ virtuții, vatra naționalității române. Românii se bucurau, se mândriau cu ea, străinii o respectau“. (Fóia Societății p. c. ș. l. r. în B. an. II. 1866 43.)

Aronŭ Pumnulŭ n'a fostŭ numai unŭ profesorŭ conscienciosŭ și unŭ educatorŭ iscusitŭ, ci elŭ s'a arătatŭ și ca unŭ călĕtorŭ de nouĕ căi, ca unŭ deschiḑĕtorŭ de nouĕ direcțiunĭ în desvoltarea și cultivarea graiului românescŭ; elŭ a fostŭ o personalitate marcată, măréță și originală.

Lepturarele lui au datŭ impulsulŭ, au pusŭ temelia pentru studiulŭ istoriei literaturii românescĭ, ér gramatica lui și cu deosebire învĕțătura lui în școlă a împinsŭ spre cultivarea graiului propriile sale puterĭ.

Aronŭ Pumnulŭ a fostŭ recunoscutŭ, cu dreptŭ cuvêntŭ, ca acela, carele a redeșteptatŭ și a înviosatŭ la Românii din Bucovina consciința lorŭ națională, carele i-a împinsŭ spre o viéță culturală românéscă, care lĭ-a arĕtatŭ condițiunile sub carĭ numai potŭ fi și rĕmâné pururea Românĭ; elŭ s'a arĕtatŭ ca adevĕratŭ regeneratorŭ alŭ lorŭ!

Românii din Bucovina șĭ-au manifestatŭ îndată recunoscința cătră acestŭ fenomenalŭ bărbatŭ, creândŭ o fundațiune, care pe veciă sĕ pórte ilustrulŭ lui nume, și sĕ sprijinéscă pe aceia, carĭ vorŭ dori șĭ'șĭ vorŭ propune sĕ calce pe urmele lui în sciință séu în artă.

Asemenea s'a mai decisŭ, ca și la loculŭ de rĕpausŭ alŭ prețióselorŭ rĕmășițe pămêntene sĕ se înalțe unŭ modestŭ monumentŭ, care sĕ ateste iubirea, neuitarea și recunoscința acelora, pentru carĭ a trăitŭ și a lucratŭ elŭ.

Acestŭ modestŭ monumentŭ este gata. Ii mai lipsesce numai consacrarea: tributulŭ lacrĕmelorŭ nóstre și espresiunea admirării și însuflețirii pentru înaltele idei, în servițiulŭ cărora a lucratŭ Pumnulŭ, și pentru nobilele și generósele simțĕminte ce cu profusiune a căutatŭ sĕ le împlânte în inimile nóstre. Acéstă consacrare se va serba în Cernăuțĭ în *4 (16) Iulie 1888* după programulŭ ce urméză:

1. Diminéța, la 8 óre, servițiu Dumneḑeescŭ în biserica catedrală, celebratŭ de Eminența Sa Innaltpreasânțitulŭ archiepiscopŭ și metropolitŭ Dr. Silvestru Morariu;
2. La 10 óre escursiune in corpore dela catedrală la ținterimŭ la monumentŭ;
3. La 10½ óre sfințirea monumentului de către Eminența Sa Innaltpreasânțitulŭ archiepiscopŭ și metropolitŭ Dr. Silvestru Morariu;
4. Cuvêntare comemorativă de protopresbiterulŭ-staurofforŭ, profesorulŭ Dr. Vasile Mitrofanoviciu;
5. Imnŭ comemorativŭ, poesiă de Const. Morariu, musica și esecutarea de Societatea filarmonică „Armonia“.

In aceeașĭ ḑi, la patru óre și jumĕtate după améḑŭ, va avé locŭ întrunirea óspeților și a stimătorilorŭ lui Pumnulŭ în localitățile Societății filarmonice „Armonia“.

Programulŭ acestei întrunirĭ este:

1. Imnulŭ poporalŭ esecutatŭ în corŭ de Societatea filarmonică „Armonia“;
2. Imnŭ festivŭ, poesiă de Vasilie Bumbacu, musica de Eusebiu Mandicevschi; corŭ esecutatŭ de Soc. filarmonică „Armonia“;
3. Cuvêntare comemorativă de Dr. Iónŭ alŭ lui G. Sbiera, întâia parte;
4. Dulce Bucovină, poesiă de Vasile Alexandri, musica și esecutarea de Soc. fil. „Armonia“;
5. Cuvêntare comemorativă, de Dr. Iónŭ alŭ lui G. Sbiera, partea a doua;
6. Limba românéscă, poesiă de G. Sionŭ, musica și cântarea de Soc. fil. „Armonia“;
7. Discursŭ comemorativŭ de Iónŭ Bumbacŭ, profesorulŭ de limba și literatura română la gimnasiulŭ superiorŭ c. r. din Cernăuțĭ;
8. Discursŭ de unŭ representantŭ alŭ Societății academice „Junimea“.

Totŭ într'acéstă ḑi, séra la 9 óre, va avé locŭ și unŭ ospĕțŭ între învĕțăceii și stimătorii lui A. Pumnulŭ. Cei ce dorescŭ a participa la elŭ suntŭ rugațĭ, ca sĕ binevoéscă a'șĭ arăta acéstă dorință până într'a 10 Iuliu 1888 st. n. în scrisŭ, séu verbalŭ, Comitetului Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina, trămițêndŭ prețulŭ de participare la ospĕțŭ fixatŭ de persónă cu 3 fl.

Splendórea acestei sĕrbărĭ comemorative naționale depinde dela numĕrósa presență a foștilorŭ învĕțăcei și a actualilorŭ strinătorĭ ai memoriei lui Pumnulŭ. Adresămŭ dĕră unŭ apelŭ căldurosŭ și frățescŭ nu numai cătră învĕțăceii și amicii lui de odinióră, ci și cătră toțĭ cățĭ mai nutrescŭ în sufletulŭ și în inima lorŭ simțeminte de stimă și de venerare cătră acestŭ rarŭ bărbatŭ alŭ națiunii române, ca sĕ binevoéscă a ilustra cu presența d-lorŭ acéstă sĕrbare atâtŭ de legitimă!

Onórea nóstră, a Românilorŭ recunoscĕtorĭ din Bucovina, este angajată aicĭ! Sĕ arĕtămŭ dĕră prin o participare

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Lacrimile mamei.

I.

Pe-unŭ patŭ albŭ și móle zace adormitŭ,
Angerașulŭ palidŭ cu-ochiŭ obositŭ.
Buza-i supțirică deja 'ngălbinită,
Fața lui cea suptă, fruntea-i veștejită,
Ochiulŭ lui celŭ umedŭ șĭ-a lui geană udă:
Tóte spunŭ că sórtea, cea vecĭnicŭ prea crudă
Trimisu-i-a chinurĭ amare, cumplite,
Cum bruma pe flóre în nópte trimite,

— „Oh,... tótă în lume a mea mângăere!
„Tu care 'n minute de-adêncă durere
„Vérsat'ai în pieptu-mĭ o radă de-alinŭ,
„Și cu-o vorbă mică amaru'mĭ suspinŭ
„Alinai!... Acum... sĕ suferĭ cum poțĭ?...“

De trei negre ḑile și trei negre nopțĭ
Așa plânge mama în jale 'mbrăcată
De patulŭ celŭ móle pe brațŭ rădimată.
Ea plânge că'șĭ pierde a s'a bucuriă,
Cum singurŭ o mamă se plângă-așa scie!
Cu mânĭ tremurânde ridică ea vĕlulŭ
Ce-acopere trupulŭ și fața și pĕrulŭ
Celui care dórme, — apoi linŭ, tăcută,
Ai lui ochĭ și frunte de trei orĭ sărută,
Și-o lacrimă mare din ochiu-i duiosŭ
Se restogolesce pe geana-i în josŭ,
Și cade pe fața celui adormitŭ,
Și lasă pe-obrazu-i unŭ locŭ vinețitŭ...
Ea trage ér vĕlulŭ și-acopere 'ncetŭ
Copilulŭ, și varsă din jalnicu-i pieptŭ
Unŭ rîŭ de suspinurĭ ce curgŭ în largĭ valurĭ,
Ca undele apei isbite de malurĭ...

II.

Pe-o masă 'mbrăcată în negru vestmêntŭ
Dórme miculŭ ângerŭ sub coperemêntŭ...
In pieptu-i viéța lui jună s'a stinsŭ,
Pe-o perină albă tăcutŭ elŭ e 'ntinsŭ.
La capŭ ardŭ trei sfeșnicĭ cu luminĭ aprinse,
La picióre două; — peste elŭ întinse
Vĕlurĭ de mătasă negre, aurite,
Cadŭ în valurĭ crețe triste, mohorîte.
Lângă tristulŭ légănŭ stă îngenunchiată
Pe mânĭ, care tremurŭ, cu fruntea plecată
O tineră mamă; dér ea nu mai plânge,
Secŭ îi pare ochiulŭ, secŭ corpulŭ de sânge...
Zdrobită de jale, cu mânĭ crucișate
Ea fruntea-'șĭ ridică spre bolțĭ luminate
Și cu buze supte ḑice tremurândŭ:
— „Dómne!... nu-i în ceriurĭ ângerŭ așa blândŭ
„Ce sĕ-țĭ scalde vecĭnicŭ picióréle sfinte
„Cu lacrimĭ, ce varsă din ochiu-i ferbinte?
„Séu știrbă-i cununa, măritŭ Dumneḑĕu,
„De florĭ ce 'mpodóbă în vecĭ tronulŭ tĕu,
„De-'mĭ iai mie scumpulŭ unicŭ copilașŭ
„Ce se 'ngână mândru cu-ai tĕi ângerașĭ?...“

. . . .

Apoi ca o umbră, linŭ șovăitóre,
Se ridică, merge abia pe picióre
Sĕ-'șĭ sărute scumpulŭ: îĭ desface vĕlulŭ
Și-i sărută fruntea, și-i sărută pĕrulŭ,
Și peste sicriu-i cu peptulŭ plecată,
Cu-a ei buză caldă pe buza-i lăsată
Șoptesce 'n glasŭ tainicŭ: — „Oh sufletulŭ meu!
„Tu mergĭ... eu te-oiu plânge, te-oiu plânge mereu!...“

. . . .

Sicriulŭ se 'nchide, și clopote sună,
Poporulŭ în cete 'ndesate s'adună
Și pleacă între cânturĭ de preoțĭ, piósĕ, —
Er după sicriulŭ de-aramă, duiósă
O tînĕră mamă pășesce plângêndŭ,
S'arunce o mână de țĕrnă 'n mormêntŭ...

III.

Alŭ nopții vĕlŭ negru de multŭ s'a lăsatŭ,
Și mama 'ntristată de multŭ s'a culcatŭ...
Tărḑiu e în nópte și ea nu mai póte
Amuțĭ în pieptu-i mii tainice șópte
Ce-o țină încă tréză vorbindu-i mereu
De ângerulŭ dulce, de dragŭ fiulŭ sĕu...
Cocoșii prin cânturĭ vestescŭ mieḑŭ de nópte;
Incétă acuma chiar tainice șópte,
Er somnulŭ s'apropie linŭ adumbritorŭ....
Cu aripĭ de rouă atinge ușorŭ
Ochii ei... adórme...

..... Abia ațipesce
Și 'ntr'o nouă lume de-odat' se trezesce.
Unde totŭ e veselŭ, totulŭ e plăcutŭ:
Fluturĭ cu-aripĭ de-aurŭ florile sărutŭ, —
Ângerii se jócă și 'mpletescŭ cununĭ
De florĭ și steluțe, cu fragĭ și căpșunĭ,

numĕrósă, că ne scimŭ respecta și că amŭ ajunsŭ a înțelege și a venera după cuviință memoria bărbațilorŭ rarĭ, carĭ îșĭ devotéză viéța întrégă la rĕspândirea și realisarea idealurilorŭ naționale, a bărbațilorŭ, carĭ totdéuna au ținutŭ susŭ și au încununatŭ cu rare succese flamura culturii naționale!

La revedere!

Comitetulŭ Societății

pentru cultura și literatura română în Bucovina.

Cernăuțĭ, în 6 (18) Iuniu 1888.

Myronŭ M. Calinescu, vicepreședinte. **Calistratŭ Coca**, secretarŭ.

Corespondența „Gazetei Transilvaniei.“

Tușnadŭ, 26 Iunie.

E sesonulŭ băilorŭ și nu putea fi nimicŭ mai naturalŭ decâtŭ ca sĕ plecŭ și eu la băi.

De astă-dată ținta ’mĭ-a fostŭ Tușnadulŭ. Hotărăscŭ ḑiua de plecare, închiriezŭ o birjă cu 10 fl. și la órele 9 diminéța facŭ unŭ salutŭ Brașovului.

Până la loculŭ destinației drumulŭ romanticŭ, câmpia bogată în totŭ felulŭ de róde, face sĕ-țĭ tresară inima de bucuriă.

La órele 12 sosimŭ în Sângeorgiu și tragemŭ la otelulŭ celŭ mare. Aicĭ otelierulŭ Blasko nĭ-a servitŭ cu unŭ prândŭ gustuosŭ și c’unŭ vinŭ escelentŭ.

După unŭ popasŭ de 2 óre o luămŭ éră la drumŭ și punctŭ 6 óre suntemŭ norocoșĭ a gusta mirosulŭ de brădetŭ din Tușnadŭ.

Musica cântă aicĭ din 15 Iunie, publiculŭ însĕ se adună numai după 1 Iulie pentru-că sesonulŭ ține până pe la 15 Septemvre.

In Tușnadŭ avemŭ și câțĭva proprietarĭ românĭ, anume: Eforia școlelorŭ române din Brașovŭ, eredii Radu Pascu, Diamandi Manole, N. P. Petrescu și în timpulŭ din urmă d-lŭ Tache Stănescu. Acesta ḑidesce case frumóse, dér numai pentru folosulŭ propriu, înțelegŭ, nu pentru a le închiria la alții.

In casina băilorŭ am aflatŭ deocamdată puține ḑiare maghiare, unulŭ germanŭ și „Gazeta Trans.“; dér nu-i mirare, căcĭ afară de mine și d-lŭ Dracu cetățénŭ românŭ, care împreună cu frumósa-i consórtă a petrecutŭ tótă iérna în Tușnadŭ, până acuma nu mai erau alțĭ óspețĭ în Tușnadŭ. Timpulŭ este de minune frumosŭ. Astăḑĭ căldură de 22 grade. In „Cursalon“, ḑiarŭ pentru băi, era însemnatŭ numĕrulŭ óspeților̆ până la 24 Iunie dela diferite băi. In Baden-Baden numĕrulŭ lorŭ era 16,903; în Karlsbad 12,905, ér în Wiesbaden 47,303.

Când va ajunge Tușnadulŭ sĕ aibă óspețĭ măcarŭ pe jumĕtate așa de mulțĭ?

Mosulŭ.

Sciri polițienesci.

Cu ocasia têrgului de sĕptĕmână de Vinerĭ, Maria Manole Costea a fost surprinsă în momentulŭ când voia sĕ schimbe unŭ biletŭ falsŭ de 20 francĭ. Dênsa a fostŭ dusă la judecătoria criminală.

In sesonulŭ de vară avêndŭ on. Publicŭ trebuință mai mare de birjarĭ, și ca sĕ fiă scutitŭ de plățĭ desavantagióse, ce i s’ar cere, se facŭ cunoscute taxele tarifului și unele dispozițiunĭ din statutulŭ birjarilorŭ:

I. Pentru curse după timpŭ în orașŭ și suburbii pe teritoriulŭ orașului taxele suntŭ: 1. In órele de ḑi

a) pentru cursa de $1/4$ óră 25 cr.
b) „ „ „ $1/2$ „ 50 „
c) „ „ „ 1 „ 80 „

2. In órele de nópte

a) pentru $1/4$ óră 40 cr.
b) „ $1/2$ „ 70 „
c) „ 1 „ 1 fl.

Ce va trece peste $1/4$ óră se socotesce pe deplinŭ asemenea și timpulŭ câtŭ așteptă birja.

II. Pentru curse la gară și retour.

1. In timpŭ de ḑi 60 cr.
2. „ „ „ nópte 80 cr.

III. Curse până la 2 kilometri afară de bariere se socotescŭ după tarifulŭ I. Décă duréză cursa peste 2 óre după tarifulŭ IV.

IV. Curse la Dêrste, Nou, Fântâna Popii, Poiană, ștejerișŭ, Stupinĭ, Timișu de josŭ și susŭ, pe o jumĕtate ḑi 2 fl. 50 cr., pe o ḑi întrégă 4 fl.

Pentru bagajŭ, care se pune pe capră se plătesce 20 cr.

In fiăcare birje trebue tarifa sĕ fiă la unŭ locŭ unde se póte vedé.

Ore de ḑi vara, adecă dela 1 Maiu până la 30 Septemvre dela 5 diminéța până 9 óre séra. Erna dela 1 Octomvre până la 30 Aprilie dela 7 óre diminéța până la 6 óre séra. Ore de nópte vara dela 9 séra până la 5 diminéța. Erna dela 6 óre séra până la 7 óre diminéța.

Pentru curse mai depărtate rĕmâne la învoirea reciprocă. Fiesce care birjar este datorŭ când se provócă la domiciliulŭ lui ca sĕ mérgă undeva sĕ pună birja la disposiția după tarifŭ, fără deosebire cum e timpulŭ urîtŭ séu frumosŭ. Pentru ca birjarulŭ sĕ nu se pótă escusa c’ar fi deja tocmitŭ, e obligatŭ a ține o condicuță unde partida sĕ însemneze timpulŭ și direcția cursei, ce va sĕ facă subscriindu’șĭ și numele. Astfelŭ escusația birjarului c’ar fi tocmitŭ n’are valóre.

Fiecare birjarŭ e datorŭ sĕ aibă o cărticică la sine cu foițe ușorŭ de deslipitŭ, unde mușterii nemulțămițĭ sĕ-șĭ pótă însemna causa nemulțămirei lorŭ eventuale, presentândŭ apoi foița direcțiunei poliției séu vr’unui polițistŭ.

Literatură.

Meseriașulŭ românŭ, fóia pentru învĕțătură și petrecere, întocmită pentru meseriașĭ și toțĭ iubitorii de meserii; apare în Brașovŭ de 2 orĭ pe lună și costă numai 60 cr. pe $1/2$ anŭ. Editorŭ și Redactorŭ: *Bartolemeiu Baiulescu.* — Nr. 12, dela 15 (27), Iunie conține: Câteva notițe statistice relative la producțiunea și consumulŭ ferului. — Despre raportulŭ ce esistă între chemiă și între artele plastice, în specialŭ între pictură (urmare). O visită la Monte Carlo. — Feliurite pentru meseriașĭ. — Scirĭ economice și industriale. — Multe și mĕrunte. — Diverse. — Recepte folositóre. Glume. — Anunțurĭ.

„George Lazarŭ,“ revistă pentru educațiune și instrucțiune; apare odată pe lună în Bârladŭ și costă pe anŭ 3 fl. v. a. Directorŭ S. M. *Haliță,* Comitetulŭ de redacțiune: G. Constantinescu Rim., Gh. Ghibănescu, Gavr. Omișorŭ, V. G. Diaconescu, I. Apostolescu. — Sumarulŭ nr.-lui 3 dela 15 Iunie: Principiulŭ naționalŭ în formarea statelorŭ, de G. Constantinescu Rîm. — Premiile și lectura privată a scolarului, de S. M. Haliță, — Literatură poporală (colecțiunĭ de gâciturĭ, critică), de G. Gibănescu. — Pentru revista „Lumina pentru toțĭ“ (rĕspunsŭ), de S. Mironescu — Ad notitiam. — Dela întrunirea învĕțătorilorŭ din Ilfovŭ, de Sim. Basilescu — Notițe literare și sciințifice — Buletinŭ pedagogicŭ. — Bibliografiă.

Convocare,

Pe basa statutelorŭ și în conformitate cu otărîrea înaltului ministeriu de culte și înstrucțiune publică sub numĕr. 18,124 din 1888, convocŭ *adunarea estraordinară a Alumneului românŭ naționalŭ din Timișóra* pe ḑiua de 28 Iuliu (9 Augustŭ) a. cur. diminéța la óra 10, în Timișóra, sala mică a otelului Principele de corónă.“

Ordinea ḑilei:

1. Desbaterile și otărîrea asupra reportului ce va întra dela comissiunea alésă în ultima adunare generală, dela 27 Aprile a. c. n. cu privire la desființarea institutului, eventualŭ, décă se va decide susținerea ulterióră a institutului.

2. Alegerrea de nou a comitetului alumnealŭ, și

3. Dispusețiunĭ cu privire la modificarea statutelorŭ în conformitate cu impunerile suscitatei ordinațiunei ministeriale.

Timișóra, în 26 Iulie nou 1888.

Mel. Dreghici m. p. președinte.

DIVERSE.

O rugăciune Italienéscă, frumósă, e cuprinsă în textulŭ următorŭ: „Dómne fă sĕ nu mĕ ’nsorŭ. Décă mĕ însorŭ, fă sĕ nu mĕ înșele nevasta.“ „De m’a înșela, fă sĕ nu sciu eu.“ „Décă voiu sci, fă sĕ nu’mĭ pese.“

ULTIME SCIRĬ.

Viena, 30 Iuniu. D. Carpŭ a visitatŭ diminéța pe comitele Kalnoky cu care elŭ avù o lungă întrevorbire.

Berlinŭ, 30 Iuniu. Impĕratulŭ a alesŭ pe Wedel ca ministru alŭ casei regale, în loculŭ comitelui de Stolberg, care a fostŭ scosŭ din acéstă funcțiune, după cererea sa.

Atena, 30 Iuniu. Nisce scrisorĭ din Monastir anunță că autoritățile turcescĭ au arestatŭ 4 individĭ printre carĭ unŭ institutorŭ românŭ, carĭ ar fi falsificatŭ documentele atribuite consulului elenicŭ Panuria. Pórta amână mereu trimiterea la Atena a documentelorŭ ce se pretindŭ a fi compromițĕtóre pentru consulŭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 24 Iunie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.46	Vênd.	8.48
Argintŭ românescŭ .	„	850	„	8.51
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.—	„	10.02
Lire turcescĭ . . .	„	11.30	„	11.32
Imperialĭ	„	10.30	„	10.32
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	112.—	„	113.
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 28 Iunie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.80
Renta de hârtiă 5%	88.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	96.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	115.75
Bonurĭ rurale ungare	104.90
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Renta de hârtiă austriacă	80.75
Renta de argintŭ austriacă	81.60
Renta de aurŭ austriacă	111.60
Losurĭ din 1860	138.50
Acțiunile băncei austro-ungare	864.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur.	298.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	304.30
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.90
Napoleon-d’orĭ	9.94
Mărcĭ 100 împ. germane	61.45
Londra 10 Livres sterlinge	125.30
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguréscŭ	99.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	128.25
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.80

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Ca sĕ încunune pe cei cari sborŭ
Dintr’o altă lume susŭ în lumea lorŭ, —
Câmpulŭ resfiréză scântei argintii,
Florile miróse dulcĭ, trandafirii...
Pe-acestŭ câmpŭ îi pare că lunecă ’ncetŭ,
Că-o bóre lină suflă ’n albŭ ei peptŭ.
Sub unŭ pomŭ cu frunze și crengĭ resfirate
In dulce rĕcóre tăcută s’abate
Și ’n umbră se perde, când étă deodată
O mică ființă în albŭ îmbrăcată
Către dênsa vine, mâna îi sărută
Și stă ’n tremurare lângă ea, tăcută,
Și dornicŭ privesce în ochiulŭ ei mare
Șĭ-ar vré sĕ-i vorbéscă, dér putere n’are...
Se mișcă-atuncĭ mama, în brațŭ vrêndŭ s’o strîngă,
Ci-amarnicŭ începe sĕrmana sĕ plângă,
Când vede că orĭ câtŭ spre umbră silesce
N’o prinde, căcĭ umbra de ea se feresce!
Mișcată în sufletŭ de-așa arătare
Din visŭ se trezesce în albŭ patŭ, pe care
Ea lasă sĕ curgă de lacrimĭ șiróie,
Căcĭ lacrimĭ vĕrsate durerea înmóie..

IV.

Mai trecŭ nopțĭ și ḑile, și ’n visŭ vede ér
Copilulŭ, dér rumenŭ ca florea în paharŭ.
Ii pare că întră în mica ei casă
Și’n liniște mare s’așéḑă la masă
Și ’ncepe sĕ umble cu-a lui jucării,
Căcĭ asta-i plăcerea la orĭ ce copii.
Ilŭ vede cum mâncă cu ea dimpreună,
Pe sînŭ i s’așéḑă, cu zîmbetŭ o ’ngână,
Și rîde și saltă, mereu e voiosŭ;
Ca orĭ când îi pare mai bunŭ și frumosŭ.
Ci visulŭ ér piere și ea se trezesce
Totŭ singură în casă! durerea muncesce
Multŭ jalnicu-i sufletŭ. Pe fața-i aprinsă
Ca două vălcele prin lunca întinsă
Se scurgŭ ḑiua, nóptea vecinicŭ lăcrimile,
Câtŭ pare că nu e sfêrșitŭ pentru ele.

*

Trece vreme lungă, lungă de durere,
Făr’ sĕ-șĭ afle biata mamă mângăere...

V

Târḑiu într’o nópte frumósă, senină,
Din lună și stele bogată ’n lumină,
Durmea lumea ’ntrégă, pe la cântătorĭ,
Plutindŭ cu-a ei minte în visurĭ de florĭ;
Singurŭ într’o casă șede și veghează
O mamă ’ntristată cu mintea totŭ tréză.
A lunii lumină se varsă văpae
Pe-unŭ ochiu de feréstră în mica odăe,
Și resfiră ’n aerŭ scântei argintii,
Ce lucescŭ în nópte ca stelele vii.
Deodat’ se ’nspăimântă, căcĭ, ah, i s’arată
In casă ființa cea ’n albŭ îmbrăcată,
Și șovăitóre lângă patu-i vine
Cu voce înecată de-amare suspine
Ḑicêndu-i aceste: — „Mamă, dulce mamă!
„Lacrimile tale din mormêntŭ mĕ chiamă.
„Veḑi’mĭ cămeșuța, cu care îmbrăcatŭ
„In sicriu de aramă tu m’ai îngropatŭ,
„Nu-mĭ lasă rĕpausŭ! ea arde ca foculŭ
„Căt în țerna rece eu nu-mĭ aflu loculŭ,
„Căcĭ lacrima tótă din ochiu-țĭ picată
„Pe ea cade, mamă! și așa nicĭ odată
„Nu-i c’a mea cămeșă sĕ nu fie udă!
„O lacrimă piere, vine alta crudă,
„Ce mai rĕu mĕ arde! Te rogŭ déră eu,
„Aibĭ milă de mine, de dragŭ fiulŭ tĕu:
„Nu mai plânge! Lăsă-mĭ odichna cea dulce,
„De multŭ simțŭ acuma la capŭ négră cruce,
„Și n’am avutŭ încă unŭ ceasŭ de rĕpausŭ,
„Ci la neodichna-mĭ mereu s’a adausŭ
„Prin a tale lacrimĭ! Fiă-țĭ milă dér:
„Nu mai vĕrsa lacrimĭ plângêndŭ cu amarŭ!...“

C’unŭ țipetŭ, sĕrmana, din patŭ mama sare
Vrêndŭ sĕ prindă umbra, — merge ’n a’ ei cale
Ca s’o stringă ’n brațe — dér n’avea ce:
Căcĭ e umbră numai, altceva nu e!
Vré sĕ o sărute, dér n’avea pe cine:
Căcĭ e umbră numai fără sânge ’n vine!
— „Du-te, ḑice-atuncea, iubitulŭ meu fiu,
„Și dormĭ, dormĭ în pace în albŭ tĕu sicriu,
„Eu nu voiu mai plânge, pace’țĭ voiu lăsa,
„Nu mai udŭ cu lacrimĭ cămășuța ta!..“

Și tăcuta umbră linŭ șovăitóre
Piere ér în nóptea plină de rĕcóre.
Ișĭ sărută crucea, întră ’n copêrșeu,
Și pe vecĭ s’ascunde sub micŭ vĕlulŭ sĕu..

*

Nu mai plânge mama, nu se mai bocesce,
Copilulŭ ’n țĕrînă pacinicŭ odichnesce.

M.

Nru 5981—1888.

PUBLICAŢIUNE.

Joi în 12 Iulie a. c. după prânḑŭ la 3 óre se va ţinea în oficiolatulŭ economicŭ orăşenescŭ o nouă pertractare de oferte asupra arêndărei mai josŭ amintitelorŭ obiecte aparţinĕtóre comunei orăşenescĭ Braşovŭ.

Se provócă decĭ toţĭ oferenţii ca celŭ multŭ până în 12 Iulie a. c. înainte de prânḑŭ, 12 óre, sĕ 'şĭ aştérnă la administratorulŭ orăşenescŭ Ernst Hintz ofertele scripturistice provĕḑute cu unŭ timbru de 50 cr., cu unŭ vadiu de 10% din chiria anuală oferată constătătorŭ în banĭ gata séu în hârtii de preţŭ valabile pentru cauţiune.

Sĕ se amintéscă în ofertŭ, cumcă pentru care obiectŭ se oferéză şi se conţină totdeodată dechiaraţiunea că oferentului 'i suntŭ cunoscute condiţiunile contractuale şi de oferte şi că se supunŭ lorŭ.

Condiţiunile aceste se potŭ vedea, până la ḑiua pertractărei de oferte, în decursulŭ órelorŭ oficióse în oficiolatulŭ economicŭ orăşenescŭ.

Chiriea are sĕ fie în banĭ gata şi sĕ se amintéscă în ofertŭ atâtŭ în cifre câtŭ şi în litere.

Obiectele de închiriatŭ suntŭ următórele:

1. Prăvălia din târgulŭ flosului Nru. 17, chiria de pân'acum 820 fl. —
2. Berăria orăşenéscă . . . . . . „ „ „ 3271 fl. 50

Braşovŭ, 27 Iunie 1888.

17 M. 3—1

Magistratulŭ orăşenescŭ.

De închiriatŭ

suntŭ dela St. Mihailŭ 1888 încolo, în casa Nr. 564 din cetate, strada vămei, pe mai mulţĭ anĭ, preste totŭ séu în parte, bolta cu magazine, unŭ cuartirŭ în catu de josŭ şi unŭ cuartirŭ în catu de susŭ.

Ofertele verbale şi în scrisŭ le primesce până la 7 Iuliu 1888 st. nou curatorulŭ bisericei sf. Nicolae, d-lŭ *Sterie Stinghe*, Scheiu, Prundŭ, unde se dau şi informaţiunĭ mai de aprópe.

De închiriatŭ.

Dela S-tu Mihailŭ încolo următórele case în suburbiulŭ Scheiu:

a) Casa Nr. 1388 în Prundŭ pe 1 anŭ.

b) Casa Nr. 1391 în Strada mare } pe câte 3 anĭ.
c) Casa Nr. 1541 laterală în Gróverĭ }

Doritorii de a lua în chiriă una séu alta din aceste case sĕ binevoéscă a se adresa prin ofertŭ în scrisŭ séu verbalŭ până la **7 Iuliu a. c. st. nou** la Epitropulŭ **d-nu Sterie Stinghe** în **Scheiu, Prundŭ No. 426.**

87,3—3

Epitropia bisericei Sf. Nicolae.

Rugămŭ pe domnii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.